

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
în Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf.,
Nux. Augenfeld & Emerio Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Lo-
ppold (VII Erzsbet-körut).
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și invo-
ială. — RECLAME pe pagina
8-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

„GAZETA“ iese în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-ii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-ii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumără la toate ofi-
cile postale din țară și din
afară și la d-ii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgul Inului Nr. 30. etagiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Așt abona-
mente, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 4.

Brașov, Sâmbătă 6 (19) Ianuarie.

1907.

Din cauza sfinteii sărbătorii de mâne, Sâmbătă, ziarul nu va apărea până Luni seara.

„Triumful“ lui Apponyi.

Dela Budapesta, care oraș de un timp încoace a fost proclamat de unele dintre țările noastre ca viitor centru al pulzelațiunii românești din acest stat, ne sosesc zilnic vești emoționante.

Telegraful, telefonul și buletinele, trimise înăuntru și n afară, din „dieta țării“, ne anunță triumf după triumf ce-l dobândesc șefii dela cârmă ai partidelor coaliției față cu clubul parlamentar naționalist în discușiunea budgetară.

Că-i neagră, ba nu că-i albă! Tot așa se rostogolese, urcând și scoborând, valurile de vorbe deoparte și de alta, cele ale coaliției, covârșind și înecând pe ale micii cete a deputaților naționaliști, cari se căznesc zadarnic a face să înțeleagă pe stăpânii din majoritate, că și sluga e om și deci și lui i-se cavine să se bucure de o tractare umană, dacă nu tocmai „egală“.

Mare curaj și mare încredere în puterea lor de a convinge și de a persanda și capacita denotă combatanții din șirurile deputaților nemaghiari.

Păcat de atâta osteneală pentru a săvârși ceea-ce până acum n'a succed nimănui, de a face pe acela, care te-a apucat în clește și se simte mai tare ca tine, să recunoască el de bună voie, că tu ești în drept a împărți drepturile și foloasele cu el. Cât pentru îndatoriri stăpânii din coaliție sunt foarte darnici. Ni le-ar încărea toate în spinare, nouă Românilor cu deosebire, dacă ar putea și dacă noi am fi în stare a le suporta. Aici pe terenul îndatoririlor nu se împotrivesc să luăm mai multe asupra-ne decât ni-s'ar cuveni. Ba pretind de la noi în numele iubirei de patrie să le dăm tot ce avem al nostru de la Dumnezeu dăruit și să jertfim și sufletul nostru pe altarul binelui, mării și gloriei națiunii lor proprii.

E un spectacol de tot întristător la începutul veacului al XX-lea, după multe decii de ani de hărțuiri și lupte continue pentru limbă și naționalitate, această muncă de Sisif, ce o săvârșesc în dietă conaționalii noștri secondați și susținuți de câtră deputații naționaliști slavi.

Odinioară, și nu tocmai de mult, ai noștri nici că stăteau de vorbă cu miniștrii ungurești asupra chestiunilor de cea mai elementară îndreptățire a cetățeanului liber într'un stat constituțional. Nici nu putea să fie discuție asupra întrebării dacă are drept ori nu guvernul, ori dieta, ori statul, ori cine ar fi să te silească pe tine „cetățean liber“ să înveți o limbă când tu n'ai lipsă de ea și când te mulțumești și te ajungi cu limba ce ai supt'o la pieptul mamei tale.

Dar acum să vede că s'au schimbat lucrurile al naibii. Nu le mai cunoaștem și nu le mai înțelegem. Și

cu consternare vedem cum unii din cei mai buni și bravi fii ai poporului nostru au ajuns ca în sudoarea feții lor să se silească a aduce toate argumentele posibile ale unui avocat diligent și pricepător de legi înaintea adunării obștești ungurești, conjurând pe membrii ei să fie drepti, echitabili, generosi și binevoitori — pentru ce? Pentru niște sfârmituri mizerabile de așa dișe drepturi, asupra cărora înaintașii noștri n'au vrut s'arunce măcar o privire pe atunci încă, pe când massa cea mare a poporului român gemea în lanțurile iobăgiei!

Dar ne oprim aici și nu vom mai continua pentru ați, ci vom spune numai cu puțină cuvinte celor ce vor să ne înțeleagă — și sunt mulți aceia care ne vor înțelege — ce s'a petrecut și ce ne-a emoționat așa de mult.

A treia oară Apponyi a luat cuvântul în desbaterea budgetului ministeriului pe care-l conduce. A răspuns deputaților Maniu și Brediceanu la cele ce le-au adus ei înainte în vorbirile lor despre nerespectarea legii naționalității și despre monstruoasele măsuri de maghiarizare a școlilor, ce se iau mereu și pe care le înțește și el. S'au plâns, că mai ales în chestiunea cea mai nouă a regulării lefurilor învățătorilor confesionali, ministru pune niște condițiuni imposibile, menite a duce anarhia în învățământul nostru și a-l răpune. Toate argumentele le-au adus înainte amintirii deputați și soții lor, cari au mai vorbit la acest obiect, ce se pot aduce între marginile legilor asupritoare, pe cari le cunoaștem cu toții prea bine, și le vor putea receti cetitorii noștri în vorbirile acestora, ce le vom reda mai pe larg.

Contele Apponyi, regisorul erei actuale, care știe să pozeze așa de bine pe bărbatul providențial ce vine să rezolve o chestiune atât de încălțată ca aceea a naționalităților spre salvarea și gloria statului național maghiar, s'a ridicat să răspundă amintirilor „membri ai națiunii maghiare unitare“, cari și-au ridicat glasul în apărarea limbei române. Și ce credeți le spune?

Le vine cu limba statului. Clișeul pe care îl reeditează Apponyi cu variațiuni și ilustrațiuni în felul și după ingeniu lui. Le vine cu teoriile lui despotice, deghisate în haina celui mai mare umanism, cum este teoria despre „comuniunea intelectuală și de sentimente a celorlalți cetățeni“ — înțelege sub „ceilalți“ pe cetățenii de a dona mână nemaghiari — cari cetățeni, dișe, nu e permis să rămăie izolați și deci trebuie să-și jertfească libertatea și individualitatea națională pe altarul limbei statului, ca să se fericească dimpreună cu cetățenii de mâna întâiu.

Și cu câtă măiestrie dialectică și oratorică s'a silit Apponyi să convingă pe deputatul Maniu, că dacă a diș că în țara aceasta stăpânul e Maghiarul, n'a diș alta decât că și Maniu trebuie să se simtă că Maghiar, fiind pe baza legii, la care se provoacă, a naționalităților, și el un mădular al națiunii politice maghiare și că astfel,

conlucrând fără interes particularist și el numai pentru binele comun și consolidarea națională, va putea să se nămere și dânsul între stăpânitorii țării!

Oare ministrul va fi convins pe deputatul român? Nu o credem nicicum într'un cât privește sentimentul său ca Român — dar ca legist și avocat ce va dișe când Apponyi îi vine cu §-ul 1 din legea dela 1868 — pe baza cărei legi stă clubul naționalist în dietă?

Spectacolul e de tot straniu. Nu putem invidia pe Apponyi pentru un astfel de „triumf“, dar nici deputaților din chestiune nu le putem gratula la obicinuita „îvingere morală!“

Miniștrii și numirea de consilieri intimi. E vechiu obiceiul ca miniștrilor, două trei luni după depunerea jurământului, să li-se dea din partea M. Sale, titlul de consilieri intimi. Miniștrii austriaci au intrat în funcțiune la 1 Iunie și sunt între ei 5 Derschatta, Prade, Marchet, Pacak și Forst, cari nici până astăzi n'au fost numiți. Jurnalul din Praga »Bohemia« cercă în urma unor informații din Viena să esplice această întârziere și iată la ce rezultat ajunge. Miniștrii austriaci sunt mai noi în funcțiune decât miniștrii ungurești, cari ș'au ocupat fotoliurile deja de 8 luni. Numirea lor ar trebui deci să preameargă numirea miniștrilor ungurești, ca nu cumva jignirea ambițiilor să provoace vre-o complicație politică. Împăratul însă nu voește să acorde titlul de consilier intim unui Polonyi și Justh. Înpotriva lui Kossuth n'ar avea nimic.

Dar Polonyi — în contra căruia se pornise acuza de leșă de majestate și care a trebuit să devie însuși ministrul de justiție ca să se retragă procesul intentat — și consilier intim nu se poate. Tot astfel nu voește să acorde acest titlu nici lui Justh, care numise ministeriul Fejervary însărcinat de Maj. Sa cu guvernarea țării — »gunoiu.«

Căutându-se să se evite astfel de anomalii, deocamdată nici miniștrii austriaci nici cei ungurești nu vor fi numiți consilieri intimi.

Noua lege electorală ungară. Din Budapesta se anunță, că ministrul de interne contele Andrassy a comunicat în consiliul de miniștri, ținut alaltăeri, că terminându-se culegerea datelor necesare pentru noua reformă electorală, a însărcinat una din secțiunile ministeriului de interne cu elaborarea proiectului noii legi electorale. Proiectul va fi dat publicității în vara acestui an, iar în sesiunea de iarnă va fi supus spre desbatere dietei. Alegerile dietale pe baza noii legi electorale, se vor face în luna Maiu a anului 1908.

Mandatul dela Ileanda mare. Alaltăeri era să se înceapă în Ileanda mare ascultarea martorilor în afacerea petiției înaintate de Farkas și soți contra mandatului de deputat al d-lui Dr. T. Mihali. Sosind la fața locului judele investigător Dr. Ince, ca să înceapă investigarea, i-s'a adus la cunoștință, că petiționarii s'au reșgândit și și-au retras protestul. În urma acestei declarații, judelei investigător nu i-a rămas alta de făcut decât să închee un proces verbal și să se reîntoarcă acasă.

Subtilul Wekerle...

— 31 Decembrie 1906.

(scd) Mai deunăzi în pauză, după o sedință suspendată din grija unui deputat român, fără de grija căruia regulamentul ar fi rămas în dragă voie neobservat! — într'un cerc de agitată discuție prietinoasă premierul Wekerle ținuse de cuvintă a se mândri în fața »deputaților noștri«, ca și cum singur autorității și bunăvoienței sale avem de a mulțami suferirea deputaților nemaghiari în parlamentul maghiar. Ce încrezut ce amenințător, ce puternic și cu toate acestea, ce fals!

Deputații noștri sunt o necesitate în parlament!

Suferirea lor acolo este o condiție de existență a coaliției, un fatal fenomen al armoniei, al echilibrului în universul politice. Wekerle se poate mândri cel mult cu agerimea, de a fi recunoscut și bine cântărit de cu vreme această necesitate, această fatalitate!

Partidul naționalist este puterea centripetală a coaliției. Fără de el aceasta de mult s'ar fi distrămat, elementele ce o compun de mult ș'ar fi pierdut echilibrul, armonia, ciocnindu-se unele de altele.

La să examinăm nițel construcția organică a complexului de elemente eterogene, ce este coaliția.

Alianța heterogenă de specii este o manifestare specifică omenească. În lumea animalelor nu găsim asemenea cazuri. Acolo nesuficiența inferioritatea propriilor puteri la specie este compensată prin multe însușiri, unele chiar favoruri ale naturii. Slăbiciunea iepurelui, cu firea fricoasă; primejdia năravului, la vulpe, cu vicieșug; împilarea bivoului cu piele groasă etc. Alianța în cadrele speciei, ca la furnici, albine nu ne privește acum.

Singură flința omenească este înzestrată cu îndemnul de a suplini lipsa propriilor puteri cu alianța, a cărei temelie este socoteala, prevederea. Alianțele omenești, cele mai primitive și mai naturale deci, sunt căsătoria și bandele de hoți.

Bine înțeles, privim partidele politice ca specii.

Și repet aci principiul fundamental în toate cercetările mele, de ori-ce fel: în politică ca și în marele univers, a cărui însemnat factor epizodic este politica, totul se reduce la jocul forțelor, energiilor, cu scop de a se echilibra. Lumea întreagă și micile lumi ce se cuprind în câte un stat, numai atunci vor fi ferice, armonia (universală) numai atunci va fi deplină, când aceste forțe toate vor împlini fiecare precis și exclusiv rolul, pentru care sunt menite. Până atunci, încă tot dăinuște defacerea și lămurirea din haos!

Alianțele între specii ca și între indivizi, se încheie în vederea unui câștig, sau în presimțirea unei primejdii. Caz fără păreche, coaliția maghiară a trecut prin amândouă aceste faze. Altă caracteristică: alianțele se defac, îndată ce s'a ajuns cu deplinătate scopul care li-a dat flință. Asta e lege organică! Cu coaliția maghiară însă s'a împlinit fenomenul ciudat, în aparență de a fi negat această lege.

În aparență!
Forțe eterogene, foarte deosebite, partide s'au asociat pentru a păstra armonia amenințată, pentru a înlătura o primejdie: atentatul împotriva constituției. Au islunit, străbătură cu majoritate în parlament. Plinindu-se scopul, ca totuși să nu se defacă alianța, hotărâră, atunci să dea alianței lor celălalt caracter: au rămas asociate în vederea unui câștig. L'au ajuns și pe acesta. Guvernul și întreg parlamentul apucă pe mâna lor!

Ce putea fi acuma mai firesc, decât ținta ajunsă, fie-care forță să se disocieze și să lucreze mai departe în direcția propriei sale meniri, a parte? Dacă e heterogenă! Ori dacă iasă la iveală, că în realitate sunt forțele omogene, atunci n'au decât să contopească atomii lor!

în localul propriu. La ordinea zilei sunt 15 obiecte.

Societatea »Junimea« din Cernăuți ne trimite raportul ei anual pe anul de activitate 1905/6. Din acest raport rezultă că societatea »Junimea« a dezvoltat în anul trecut o mare și extinsă activitate literară, muzicală și socială ținând numeroase ședințe literare, aranjând concerte și bal, și organizând prelegeri pentru popor. Societatea a fost reprezentată la deschiderea Expoziției din București și la desvârlirea poetului Vasile Alexandri din Iași. Apariția »Folioletelor« lui Teiman încă este datorită acestei Societăți, care e stăpână pe cea mai mare bibliotecă românească din Bucovina (3251 opuri în 4594 volume) și are avere de peste 13000 coroane.

Reuniunea de patinaj din Brașov aranjază Duminică în 20 l. c. dela orele 6—8 seara o serbare costumată cu un program bogat. Intrarea pentru patinatori e 1 cor., membrii și abonații plătesc 40 b., pentru privitori loc de șezut (în sala încălzită) 1 cor., loc de stat 60 b. Pentru privitori în liber loc de șezut 1 cor., pentru abonați 40 b. Loc de stat pentru abonați gratuit, pentru alții 40 b. Bilete se pot cumpăra dela farmacistul F. Jekelius, str. Porții. Amănunte pe placate.

Marele incendiu din Ploești. Un mare incendiu a izbucnit Joi noaptea în cartierul tăbăcărilor, alarmând întreg orașul. Focul a luat naștere dela fabrica de tăbăcărie a d-lui Matei Velicu de unde s'a întins la fabrica alăturată a d-lui Stelian Hristodorescu și în curând flăcările au cuprins și tăbăcăria d-lui Râmniceanu, cea mai mare din Ploești și una din cele mai mari din țară. Toate aceste tăbăcării fiind așezate pe un teren vast, acoperit cu magazii și șoproane de scânduri, stingerea focului a întâmpinat mari dificultăți din cauza insuficienței ajutoarelor. Imediat după declararea incendiului, au sosit în fața locului d-nii Luca Elefterescu, prefectul județului, G. Dobrescu primarul orașului, Th. Ciuflea prim procuror, gen. Hârjeu comandantul garnizoanei, polițaiul orașului precum și un mare număr de polițiști. Din cauză că în fabricile de tăbăcărie se află o mare cantitate de materii lemne inflamabile focul a putut fi localizat deabia ieri seara.

Pagubele cauzate de foc se ridică la aproape o jumătate milion de lei. Toate fabricile erau asigurate.

Un nou atentat în Rusia. Comandanțul parcului de artilerie din Minsk colonel-locotenentul Bielawinczew, a fost ucis cu un glonte de revolver. Atentatului i-a succes să se refugieze.

O șezătoare națională.

Budapesta, 17 Ianuarie 1907.

Tinerimea română aflătoare în Budapesta proiectează la sfârșitul carnavalului din 8st an, pe ziua de 9 Martie n. a. c. aranjarea unei mari petreceri românești, al cărei venit curat este destinat vechii noastre societăți culturale »Petru Maior«. Spre scopul acesta s'a format un mare comitet, compus din studenți univ., medici, avocați și candidați de avocați, cari au luat asupra lor însărcinarea de a face cele mai întinse pregătiri în vederea acestei petreceri, care să oglindească viața socială și culturală a neamului nostru întreg.

Pentru a asigura acestei »șezători naționale« o reușită cât mai splendidă comitetul a lansat două călduroase apele, unul adresat domnișoarelor române, iar al doilea frunțașilor și tinerilor români din patrie.

În apelul adresat d-șoarelor noastre se zic între altele următoarele :

»Pentru o izbândă deplină va avea să garanteze întreaga noastră tinerime, care, credem, nu va întârzia să răspundă la glasul nostru de chemare. Aici, sperăm, să între și un frumos buchet de domnișoare din cea mai aleasă societate românească a Ungariei. Îndrăznim deci să cerem și prețiosul D-V. concurs, rugându-Vă să contribuiți prin statul și prin prezența D-V. la izbânda morală a acestei petreceri. Ne-am bucura, dacă ați putea să luați și parte activă la aranjarea șezătoarei, ceea ce, afară de costumul național, nu cere nici o altă pregătire deosebită. Costumul național e de dorit însa, să aveți și numai pentru dans.

»Ținta ne este să adăugăm și noi cu o piatră mai mult la temelie consolidării

noastre sociale, iar de altă parte serata noastră vrea să fie — cum am mai spus, și o impunătoare manifestație culturală românească, aici, în capitala țării unguerești. În lunca verde, — DV., domnișoarele veți fi florile, cari dau farmecul colorilor, și mirosul de primăvară...«

Iar în apelul adresat inteligenței române se zice :

»Muzica, jocul, portul românesc dela sate și dela orașe vor avea o sărbătoare strălucită și demnă de neamul nostru aici în capitala țării, între străini. Petrecerea nu va fi însă o petrecere locală, a Românilor din Budapesta. Ea va reuni toată societatea românească aleasă din toată țara, în capitală, dar mai ales ea va fi o întâlnire a tineretului românesc de amândouă sexele din țara întreagă. Credem că Domniavoastră, ca un iubitor al manifestațiilor noastre sociale și culturale menite să înalțe prestigiul și demnitatea neamului nostru în fața străinilor, veți binevoi a ne da prețiosul Domnievoastre concurs, luând parte la petrecerea aceasta și înscriindu-Vă între organizatorii ei. Accentuăm, că scopul nefiind de a Vă pune pur și simplu la contribuție pentru mărirea venitului, ținem mai ales la participarea personală a Domniei-Voastre«.

Apelurile, cari s'au trimis în mai multe sute de exemplare, sunt semnate în numele comitetului de d-nii Dr. Teofil Tanco și Dr. G. Bilașco, cari roagă pe toate d-șoarele și d-nii să binevoiască a răspunde la adresa d-lui Dr. Teofil Tanco, medic, Budapesta VIII. Jozsefkörut 78 II, 7. până la 1 Febr. n., dacă doresc a lua parte la această serată.

Felicităm tinerimea noastră din Budapesta pentru inițiativa ce-au luat-o, dorind ca publicul românesc să-și dea concursul său la reușita acestei manifestațiuni imponente românești în capitala Ungariei.

La chestiunea edării unei foi social-pedagogice.

Căpățân, 31 Decembrie 1906.

Înainte de a răspunde la întrebarea : cum trebuie să ne pregătim terenul pentru edarea unei foi social-pedagogice, fie-mi permis a face unele reflexiuni fugitive, asupra activității foilor pedagogice române dela noi, în timpul prezent și câțiva ani din trecut.

Între anii școlastici 1891/2—1893/4, când umblam la preparandie în Gherla, — începând cu ziua de 6 Aprilie 1893, — eram, nu numai pedagog, ci și expeditor la un organ pedagogic-didactic, numit : »Școala populară«, care apărea în fiecare săptămână odată, sub redacțiunea actualului profesor preparandial d-l Ilariu Boroș. Aceasta foale ne făcea bun serviciu tuturor elevilor preparandiali și învățătorilor români, până dincolo de Carpați. Dar ce să vezi? D-l Ilariu Boroș din cauza abonațelor restante, cari în urmă s'au urcat peste cifra de 1000 coroane, — cu finea anului școlastic 1893/4, a fost silit să o sisteze. Frumos tablou!

După aceasta la câțiva ani apărură o altă revistă pedagogică, (semi-lunară) în Blaj, sub numele de : »Foaia școlastică«, care și astăzi există, ca unica foaie, ce o avem în mijlocul nostru de aceasta specialitate pentru oțelirea puterilor noastre pe cariera învățătoarească. Durere însă, căci nefiind părtinită suficient, și ea mai mult vegetează decât trăiește. Dar aici cine e de vină?

Să mai svonește, că în 1 Ianuarie 1907 se va pune în circulație din Sibiu un nou organ pedagogic, intitulat : »Vatra școlară«,*) ce va apărea în fiecare lună odată. Aceasta încă promite mult în viitor, dar abia cred, să aibă mai bun noroc decât celelalte. Triste stări!

Acuma să mai reasumăm datele de mai sus și să vedem, la ce rezultat vom ajunge? Oare între atari împrejurări putem înființa noi o foaie social-pedagogică? Eu așa cred, că nu!

Dar ca totuși să ne succedă, trebuie să ne pregătim mai întâiu terenul pentru edarea foaiei și numai după aceea să trecem mai departe la rezolvirea finală. Să naște deci întrebarea : »Cum trebuie să ne pregătim terenul, pentru edarea unei foi social-pedagogice?«

Voiu răspunde cu următoarele :

I. Să satorim numele, extenziunea și

*) A apărut deja. — N. Red.

prețul foaiei; apoi timpul și locul apariției.

II. Să desemnăm pedagogii noștri cel mai distinși pentru constituirea comitetului redacțional.

III. Să însărcinăm acest comitet redacțional cu compunerea și publicarea unui program special de probă, conform cerințelor foaiei din chestiune.

IV. Să ne dăm opiniunea, respective să ne facem eventualele observări în merit la acel program pe cale ziaristică.

V. Să mijlocim, ca foaia aceasta să se privească de organ oficios și obligator de-al prenumăra pe speșele sale toate comunitățile confesionale susținătoare de școală cu limba de propunere română.

VI. Dacă nu am putea constringe comunitățile respective, la acoperirea abonațelor, să decidem oficios, ca fiecare învățător de aceasta categorie, să fie îndatorat a-o prenumăra pe speșele sale, solvind taxa înainte.

VII. Care învățător nu va solvi abonațelul la timpul prescris, să se esecveze numai decât pe cale judecătorească, chiar și din salariul său.

Punctele acestea să se trimită spre desbatere și aprobare la toate Reuniunile învățătorilor români din patria noastră, sau să se conchieme adunare într'un centru acomodat, unde să fie reprezentate toate Reuniunile.

Eu așa am aflat de conșult, să pregătim terenul pentru edarea unei foi social-pedagogice, dacă voim, să aibă un viitor bun și numai după aceea să purcedem mai departe la rezolvirea finală a lucrurilor concrete.

De altcum se pot eda foi și prin particulari, numai să dispună de bani; fiind însă vorbă de o foaie generală, eu așa cred, că numai după formalitățile de mai sus să poate eda. Sau nu? Vom vedea.

Fie însă ori cum, fără toi pedagogice nu putem sta; deci : Să abonăm »Foaia școlastică« din Blaj, noul organ pedagogic »Vatra școlară« din Sibiu și să ne înființăm o foaie social-pedagogică, care să nu lipsească din casa nici unui învățător, căci atunci fiind bine orientați întru toate, mai ușor ne va fi, să ne achităm datorințele noastre și să ne validăm drepturile noastre față de forurile competente. Pe aceasta cale de sigur vom înainta. La lucru!

Iuliu L. Danciu,
inv. gr. cat.

„Cuvânt de încheiere“.

Sub titlul acesta secretarul »Asociațiunii« d-l Octavian Goga publică în numărul »Transilvaniei« ce ne sosește, următorul articol :

În urma hotărârii secțiunilor Asociațiunii — întărită și de ultima adunare generală — revista »Transilvania« nu va mai apărea în viitor în condițiile de până acum. S'a decis anume suprimarea părții literare-științifice a revistei, care va apărea de aici înainte numai la intervale de trei luni, redactată fiind de secretarul administrativ, publicând numai chestiunile oficiale ale Asociațiunii și trimițându-se ca și mai înainte gratuit membrilor.

Suprimarea părții literare-științifice a rezultat din convingerea, că Asociațiunea noastră nefiind o grupare de scriitori, ci o instituțiune menită să îmbrățișeze problemele culturale ale poporului nostru, ea trebuie să aibă în vedere lipsurile culturale ale țărânimii noastre și nu e chemată să pornească o mișcare literară sau științifică. Hotărârea de-a se înființa revista »Transilvania« a fost adusă în anul 1867, deci pe acele timpuri când purtătorii de condei ai neamului nostru ridicându-se aproape numai din Ardeal erau oarecum îndreptățiți în credința că această »Asociațiune« va deveni cu vremea o instituțiune protectoare a literelor românești, un fel de »Academie« chemată să grupeze în jurul ei oamenii de litere și știință. Astfel revista »Transilvania« redactată atunci de G. Barițiu, apărea de trei ori pe lună și se poate considera ca o oglindă a îndemnurilor culturale din această vreme, având de preț aproape numai lucrările istorice ale redactorului ei. Cu timpul această revistă a pierdut tot mai mult din făgăduințele începutului, și-a rărit tot mai mult apariția, fiind în vremea din urmă — de mai bine de un deceniu — o publicație periodică, în care afară de câteva folositoare contribuții istorice s'au dat mai mult ușoare ispitiri din toate ramurile de știință, iar în ce privește partea ei »literară«, aceasta a rămas numai o dorință vecinic neîntrupată. În cursul vremii talentele literare s'au dezvoltat și au rodit deslegate de ocrotirea acestui așezământ, iar pentru găzduirea nizuințelor noastre științifice, pentru cuvenita răspătire și aprecierea pricepută a

acestora avem la locul potrivit instituțiunea chemată să fie focarul Românilor de pretutindea.

Rolul nostru adevărat de Asociațiune culturală a poporului nostru din această țară, este de a ajutara răspândirea tuturor mijloacelor cu cari se pot acoperi trebuințele culturale ale acestui neam. Nu preocupările strict literare sau științifice pot duce lumina la sate, ci învățătura de popularizare a condeiilor cari înțeleg meșteșugul apropiării de sufletul și mintea țărânului nostru.

Pentru acest scop »Asociațiunea« va edita cu începere dela 1 Ianuarie 1907 revista populară »Țara noastră« menită să pătrundă în toate păturile poporului nostru și îndeosebi la sate.

Suntem incredințați că această nouă interpretare a datorilor culturale ale acestei »Asociațiuni« e mai apropiată de cărarea trebuințelor noastre și în această credință ne adresăm tuturor oamenilor noștri pricepuți și voitori de bine — cu rugăminte de a ne da mână de ajutor în începutul nostru de muncă nouă.

NOU ABONAMENT LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Ianuarie st. v. 1907

se deschide nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii foiei noastre.

Prețul abonamentului :

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coroane, pe șese luni 12 coroane, pe trei luni 6 coroane pe o lună 2 coroane.

Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

Abonarea se poate face mai ușor prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

ULTIME STIRI.

Viena, 18 Ianuarie. Eri seara a sosit aici deputația consilierilor comunali din București. Oaspeților români li-s'a făcut o primire splendidă de către populațiunea Vienei în frunte cu primarul Lueger și de către membrii coloniei române sub conducerea d-lui Dr. St. Ciurcu.

Petersburg, 18 Ianuarie. Țarul a primit demisiunea amiralului Birilew. Generalul Rodiger, ministrul de război, și-a dat și el demisia. Retragerea acestor miniștrii este în legătură cu necesitatea de reorganizare născută în ultimul timp în ambele ministere, și cu oarecare chestiuni personale.

Petersburg, 18 Ianuarie. Din Sevastopol se anunță, că pe țărmul mării s'au descoperit mai multe mine, sub formă de gloanțe enorme. S'a constatat că în port unde se găsesc corăbiile cele mai mari sunt foarte multe mine submarine și că vasele s'ar afla în mare primejdie. Autoritățile au început cercetări, dar fără nici un rezultat până acum.

Petersburg, 18 Ianuarie. »Birjevia-Wiedomosti« comunică că poliția a constatat, că ucigașul procurorului general Pavlow este fiul unui general de gardă.

Diverse.

O descoperire macabră. La Alterhein s'a pescuit deunăzi o ștucă enormă. Când s'o prepare s'a găsit în stomachul ei o mână de om, pe cară se aflau trei inele mari de aur.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons. interim.: Victor Braniscea.

Corsete

cele mai bune și moderne
la B. Goldstein, Brașov strada Vămei 21.

Cursul la bursa din Viena.

Din 16 Ianuarie n. 1907.

Renta ung. de aur 4%	114 35
Renta de coroune ung. 4%	96 95
Impr. câil. fer. ung. în aur 3 1/2%	84 75
Impr. câil. fer. ung. în argint 4%	96 10
Bonuri rurale croate-slavone	96 10
Impr. ung. cu premii	202 75
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	154 10
Renta de hârtie austr. 4 1/10	99 15
Renta de argint austr. 4 1/10	99 15
Renta de aur austr. 4%	117 30
Renta de coroune austr. 4%	99 25
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	89 60
Losuri din 1860	157.71 1/2
Acții de-ale Băncii ung. de credit	1777.—
Acții de-ale Băncii austr. de credit	838 —
Acții de-ale Băncii austro-ung.	690.50
Napoleondori.	1909
Mărci imperiale germane	117 35
London vista	240.90
Paris vista.	95.55
Note italiene.	95.60

Cursul pietei Brasov

Din 18 Ianuarie n. 1907.

Bancnote rom. Cmp. 18.86	Vënd.	18 94
Argint român	18.80	18.84
Napoleondori.	19.06	19 10
Galbeni	11.20	11.45
Mărci germane	117.20	117 30
Lire turcesci	21.50	21.60
Scris. fonc. Albine 5%	101.—	102
Ruble Rusesci	2.63	2.58

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 18 Ianuarie 1907.

Măsura său greutatea	Calitatea.	Valuta în	
		Kor.	fil.
1 H. L.	Grâu cel mai frumos.	12	—
"	Grâu mijlociu	11	—
"	Grâu mai slab	10	—
"	Grâu amestecat	9	—
"	Săcară frumoasă.	8	—
"	Săcară mijlocie.	7	80
"	Orz frumos	9	20
"	Orz mijlociu.	8	—
"	Ovăș frumos.	7	40
"	Ovăș mijlociu	7	—
"	Cucuruz	9	60
"	Mălaiu (meiū)	9	—
"	Mazăre.	18	—
"	Lințe	50	—
"	Fasole.	18	—
"	Sămânță de in	18	—
"	Sămânță de cânepă	15	—
"	Cartofi.	2	—
"	Măzărice.	—	—
1 kilă	Carne de vită	1	28
"	Carne de porc	1	20
"	Carne de oerbec.	—	80
100 kil.	Său de vită prospăt.	40	—
"	Său de vită topit.	62	—

Venzător

tânăr, abil și sărguincios, cunoscător al limbilor țării găsește angajament la Depositul de coloniale și ferărie Cornelius Isacu, Sebeșul-Săseșc. Să recer oferte în scris însoțite de fotografie și referințe arătând pretențiunile. (2694,3-3.)

Anunț

Pentru darea în întreprindere a reparării cuartirelor preoțești de sub Nr. 49 și Nr. 51 din Strada Prundului Brassó (Brașov-Scheiu) se va ținea la 14 Ianuarie 1907 st. v. oarele 10 1/2 a. m. licitație publică în sala de ședințe a Comitetului parochial dela Biserica Sf. Neclae din Brassó (Brașov-Scheiu), la care vor fi admise numai oferte scrise închise.

Oferte primește numai d-l Epi-trop-econom Andrei Lupan sen. (Str. Ecaterinei, Scheiu) până la 13 Ian. 1907 st. v. orale 5 p. m. dela care să pot lua toate informațiunile de lipsă, atât asupra lucrărilor de executat, cât și asupra condițiilor de ofert și contract.

Brassó (Brașov), în 27 Dec. 1907. Comitetul parochial al Bisericii române ort. răs. dela Sf. Nicolae în Brassó (Brașov):

Dr. V. Saftu, president.

I. Priscu, secretar.

(2698,3-3.)

Rum Jamaica

veritabil cel mai fin.

Cognac

veritabil franțuzesc și unguresc.

VIN Malaga și Sherry.

Esente de Rum și Licher

96% spirt de vin. Diferite sorturi de

CEAI recomandă

C. H. NEUSTÄDTER,

Drogulat,

Brasov, Strada Porții Nr. 15.

KHC POPOFF
cea mai fină
MARCA DE
CEAI RUSESC.

Tusă!

Cine nu se îngrijese de tusă păcătuiesc contra se.

Caramelle de piept

ale lui Kaiser
cu 3 brați

(14-32) probate de medici și recomandate contra tusei, răcelei, guturaiului. 4512 recunoștințe dovedesc efectul minunat al acestei medicini. — Un pachet costă 20 și 40 fileri și se află la farmaciile: în Brașov V. Roth, E. Kugler, Frid. Jekelius, Frans Kellemen, Julius Hornung, H. G. Obert, W. Klein, Fried. Stenner, Eug. Neustädter.

Unde se mănâncă bine
și se beu VINURI curate de Mediaș BERE de Pilsen „Urquell“ prospătă dela cep în fie-care di? La

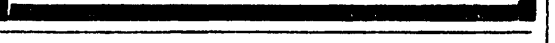
Restaurantul Schwarzburg
în Brașov, Str. Spitalului nr. 20.

De o cercetare numerosă se rogă

C. R. GLIGORE CRISTEA,

108-0

conducătorul restaurantului.

Vite nobilitate.
Ca în anii trecuți, așa și acum au fost

Prima Pepinerie cu vite nobilitate de pe Târnava.

Proprietar, FR. CASPARI, Mediaș 20 (Ardeal). Singură în toată Ungaria, care au liferat mușterilor vite nobilitate sănătoase, diferite sorturi nobilitate. Și în viitor numai exclusiv la această școală de vițonțură se capătă cele mai bune vite de diferite sorturi nobilitate pentru Vin, Vin-Dessert și Extra sorturi de vin de masă. Proprietarii de vii au avut rezultate minunate cu sădirea de astfel de vite.

La cerere se trimite catalog ilustrat, franco și gratis, cu multe scrisori de mulțumire și recunoștință.

2547,24-48.

ANUNCIURI
(insertiuni și recl.)

sunt a se adresa subscrișorilor administrațiunii. în cazul publicării unui anunțu mai mult se odată se face scodământ, care creșce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

La Tipografia și Librăria A. Mureșianu, Brașov.

Important pentru vëndătorii de cărți prin orașe și tērguri este cartea de rugăciune

„Lauda lui Dumnezeu“

pentru credincioșii de religiunea ortodoxă română, cuprindēnd rugăciuni de dimineța și de sēră, la sfânta Liturgie, la taina mărturisirei, precum și la alte multe rugăciuni folositoare 56 la număr pe 255 pagini, format octav mic.

Acēsta carte de rugăciuni artistic legată este prima la Români, cari până acuma se închinau din cărți subred legate și ordinare. Acuma nu trebuie să stăm în privința acēsta mai prejos de cărțile de rugăciune ale celorlalte naționalități. Prin cartea de rugăciune „Lauda lui Dumnezeu“ s'a făcut Românilor un însemnat serviciu, căci ea este o carte de rugăciune frumoasă și se pōte căpēta în diferite legături dela mai simple până la mai luxose și tōte în preț fōrte moderat.

Prețul lor este:

Legătură trainică nēgră și aurită cu sēu fără chip sfânt	Cor. b. —.90	Imit. de fildes cu catifea și închietōre	Cor. b. 2.65
Imit. de fildes în alb sēu nēgru	1.60	" " " cu catifea și podōbă mai mare	3.10
" " " cu cadriu argintat și închietōre	1.80		
	2.10		

Tot asemenea atragem atențiunea publicului asupra „Cartei de rugăciune“ întocmită de protopresbiterul Calistral Coca cu aprobarea consistorului episcopesc ortodox-oriental din Cernăuți, care carte format mic octav, cuprindēnd asemenea tōte rugăciunile nōstre folositoare ar fi cea mai potrivită carte de rugăciune pentru tōți școlarii.

Prețul acestei cărți:

În pânză nēgră	cor. 1.—
" " " ceva mai luxosă	cor. 1.20
" " " format ceva mai mare	cor. 1.40

Tōte acēstea se pot procura prin Tipografia și Librăria A. Mureșianu, Brașov, unde au să se adreseze și vëndătorii.

Cognac
CZUBA-DUROZIER & Cie.
DISTILLERIE FRANÇAISE. PROMOTOR.
Se capătă pretatindena.
Reprezentanța generală Ruda & Blechmann Budapest.

TIPOGRAFIA
A. Mureșianu
Brașov, Tērgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provēdut cu cele mai bune mijlōce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a putē esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acuratețā, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI	REGISTRE și IMPRIMATE pentru tōte speciile de serviciuri.
CĂRȚI DE ȘCIINȚA, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE	BILANȚURȚI
STATUTE.	Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.
FOI PERIODICE.	Couverte, în toā mărime.
BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.	TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.
PROGRAME ELEGANTE.	PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.	BILETE DE ÎNMORMENTARI.
ANUNȚURȚI.	

Comandele eventuale se primeșce în biuroul tipografiei, Brașov Tērgul Inului Nr. 30, în etagiul, îndērept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugām a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.